

Kociewie kredką i nitką

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzące z Funduszu Promocji Kultury w ramach zadania „Kociewie igłą i nitką – badania i promocja stroju oraz haftu jako dziedzictwa kultury ludowej regionu kociewskiego” realizowanego przez Lokalną Organizację Turystyczną KOCIEWIE

 KOCIEWIE
LOKALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

Ważnym elementem kultury Kociewia jest strój z charakterystyczną choinką na kobiecej kamizelce (tzw. sznurówka). Strój ludowy w postaci obecnie nam znanej zawdzięczamy dr. Józefowi Gajkowi, który w latach 30. XX w. zrekonstruował strój. Nakryciem głowy kobiety był czepiec z białego tiulu lub czarny z jedwabnych koronek. Noszono białe koszule, gorsety przeważnie czerwone, spódnice w kolorach niebieskim, brązowym lub czerwonym w kwiaty, pończochy granatowe lub białe. Obuwie były czarne półbuty. Jako okrycia wierzchnie używano najczęściej dużych wełnianych chust w ciemnych kolorach.

Ubiór męski składał się z czapki z daszkiem lub czapki z barankiem, białej koszuli, do której wiązano jedwabną czerwoną chustkę, kamizelki i spodni (bukuś), w pionowe prążki lub kratkę w kolorze – niebieskim lub szarym. Okryciem wierzchnim była szara lub granatowa sukmana. Noszono wysokie buty z cholewami.

Jeszcze w I połowie XIX w. kociewskie elegantki przebierały w kufrach pełnych kolorowych strojów zdobionych haftami i barwnymi tasiemkami. Po 1860 r. zaczął się powolny zanik ludowego przyodziewku, bowiem silny rozwój przemysłu włókienniczego skutecznie wypierał chłopską produkcję samodziałów. Odzież importowana z miast była po prostu tańsza i wygodniejsza w codziennym użyciu. Dawny strój zszedł najpierw do roli świątecznej okazjonalności, a potem zniknął prawie zupełnie. Na szczęście Kociewie znów powoli powraca do tradycji...

(wg „Nowego Bedekera kociewskiego” Romana Landowskiego)

wzór haftu kociewskiego wg Małgorzaty Garnysz

Pięknie haftowane chusty, obrusy, serwetki, na których pojawiają się kłosa pszenicy, maki, osty czy też modraki, są chyba najpiękniejszą i najbardziej barwną wizytówką Kociewia. Twórczyniami owych wzorów są Maria Wespa z Morzeszczyna i Małgorzata Garnysz z Pączewa. To one w latach 70. XX w. wprowadziły na serwety polne kwiaty i kłosa zbóż.

Wespowa swoje wzory oparła o osiem kolorów:

biały, słomkowy, żółty, pomarańczowy, czerwony, liliowy,
ciemno-niebieski, zielony, natomiast Garnyszowa aż o trzynaście:

biały, żółty, pomarańczowy, jasny brązowy, ciemny brązowy,
czerwony, bordowy, różowy, lilowy, fioletowy, niebieski,
jasnoniebieski i zielony.

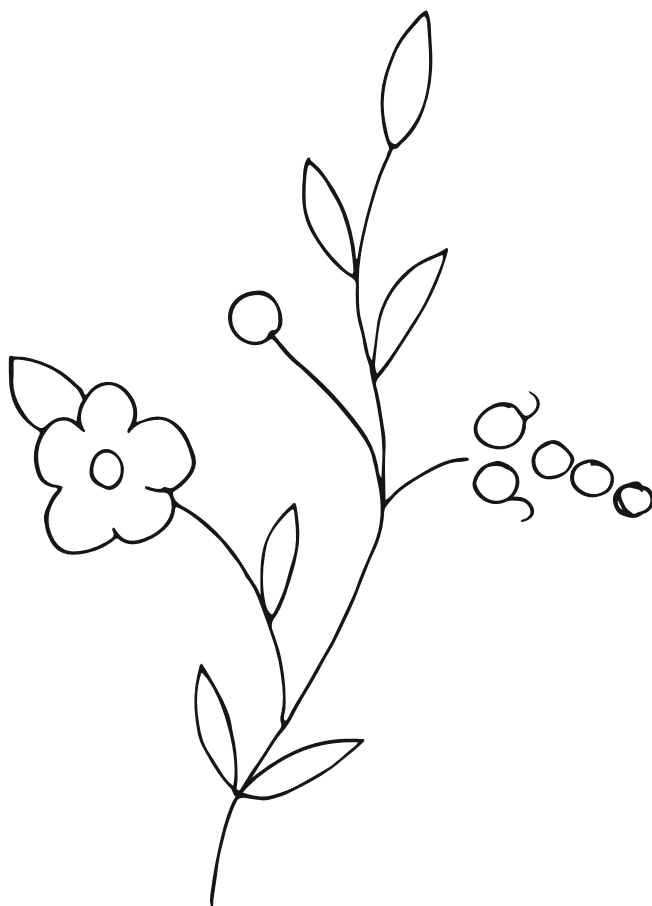
Jak odróżnić haft kociewski od kaszubskiego?

W hafcie kociewskim nie występuje popularny na Kaszubach kolor czarny oraz trójstopniowa odmiana niebieskiego.

wzór haftu kociewskiego wg Marii Wespy

Dokończ wzór haftu i pokoloruj.

Pokoloruj stroje kociewskie wg wzoru z okładki.

tel. 58 531 37 41

info@kociewie.eu

www.kociewie.eu

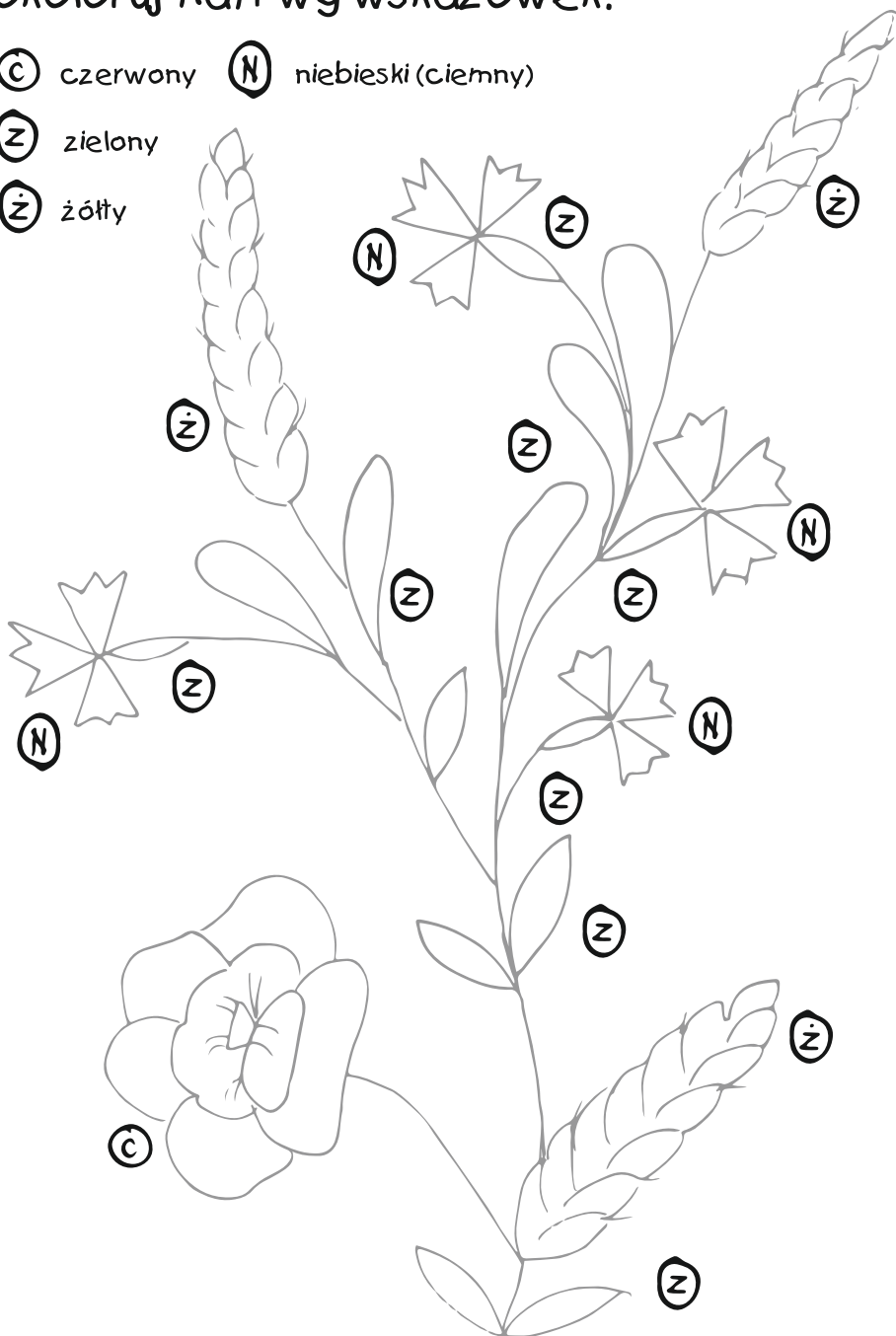
/kociewie

Pokoloruj haft wg wskazówek.

Ⓒ czerwony Ⓐ niebieski (ciemny)

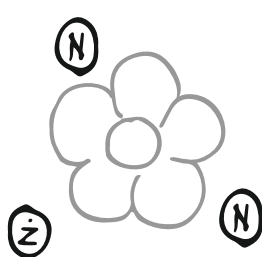
Ⓔ zielony

Ⓕ żółty

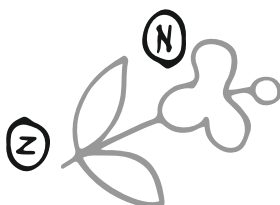

Pokoloruj wg wskazówek i spróbuj
przyporządkować nazwy do elementów haftu.

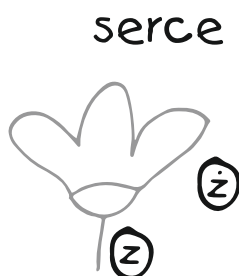
(C) czerwony (N) niebieski (ciemny) (Z) zielony (Ż) żółty

słoneczko

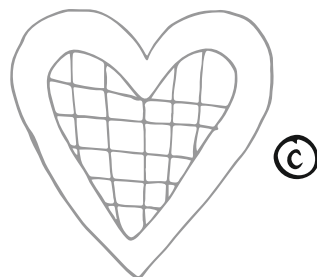
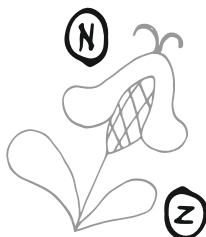
liść ostu

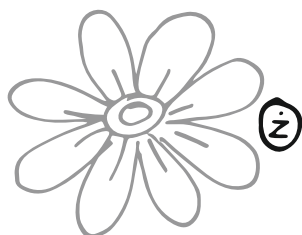
serce

słonecznik

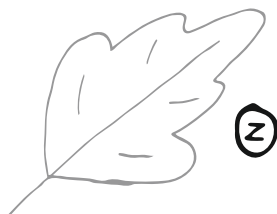
jarzębina

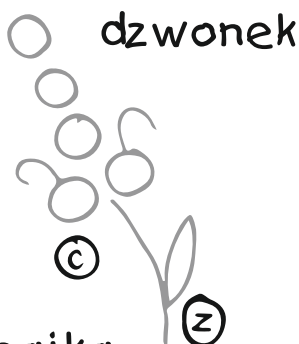
pszczołka

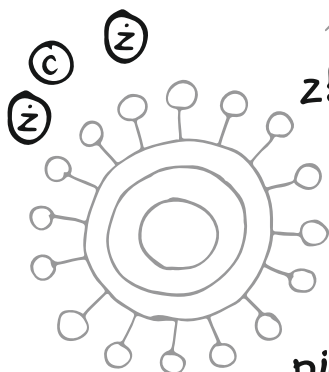
tulipan

zboże

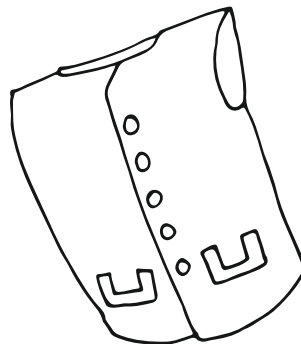
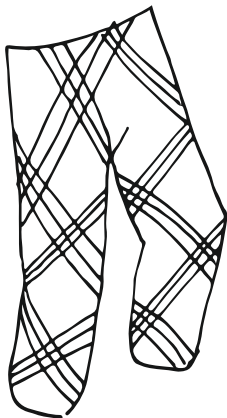
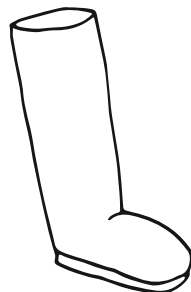
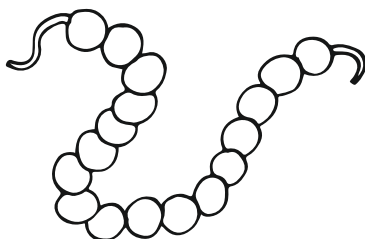
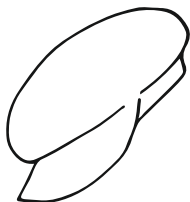
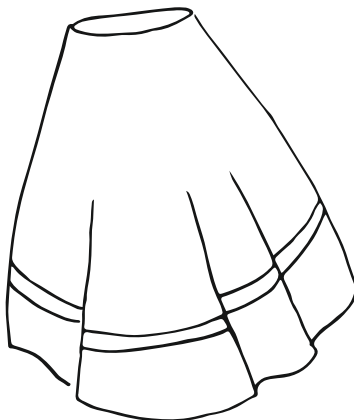
dzwonek

niezapominajka

Otocz czerwonym kolorem elementy stroju damskiego, a niebieskim - męskiego, pokoloruj.

Znajdź różnice
pomiędzy tymi
obrazkami.

Pokoloruj.

Pokoloruj haftującą Kociewiankę.

tel. 58 531 37 41

info@kociewie.eu

www.kociewie.eu

[/kociewie](https://www.facebook.com/kociewie)

Połącz w pary i pokoloruj obrazki.

Dorysuj krzyżyki i pokoloruj haft wg wskazówek.

Ⓒ czerwony

Ⓐ niebieski (ciemny)

Ⓒ zielony

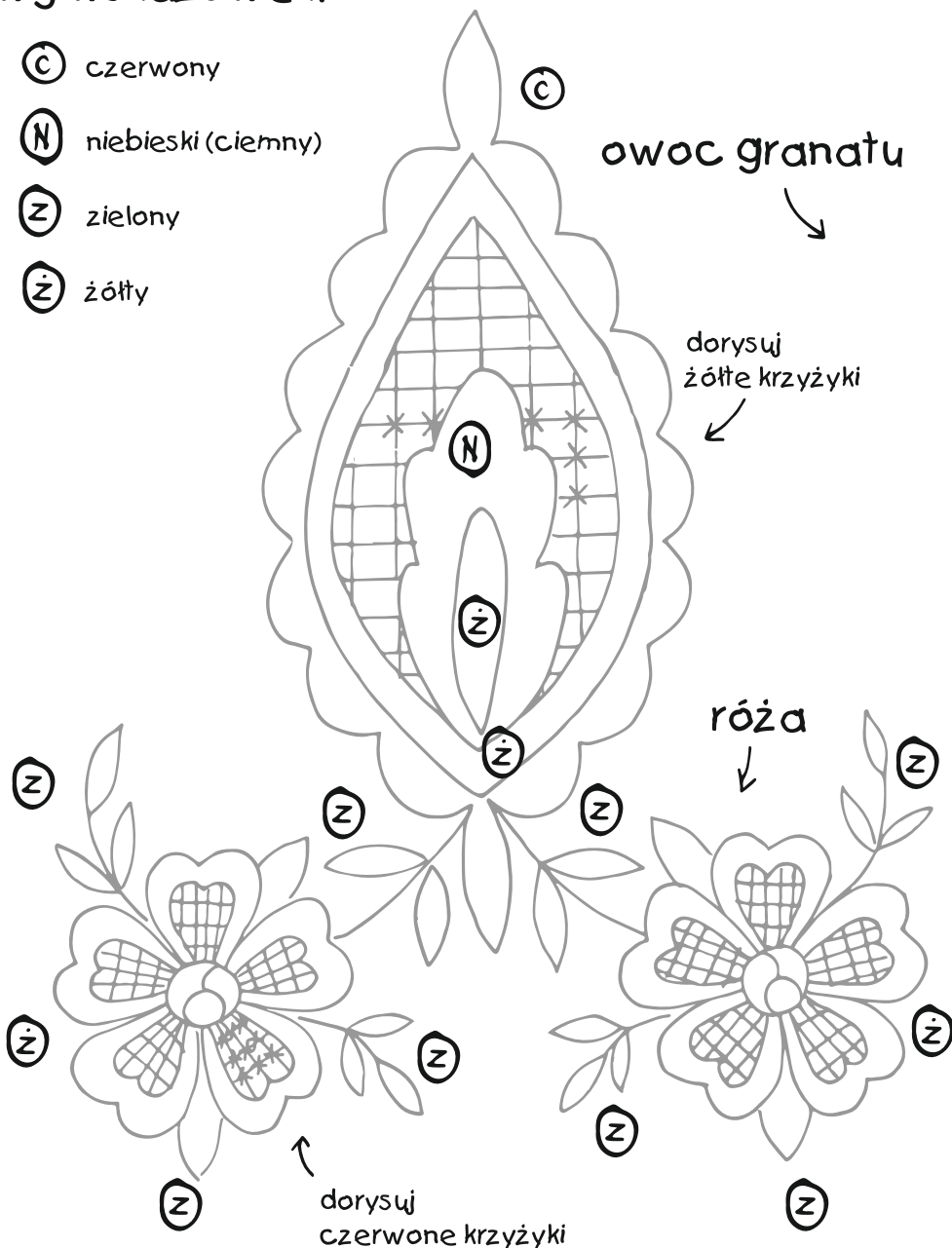
Ⓓ żółty

owoc granatu

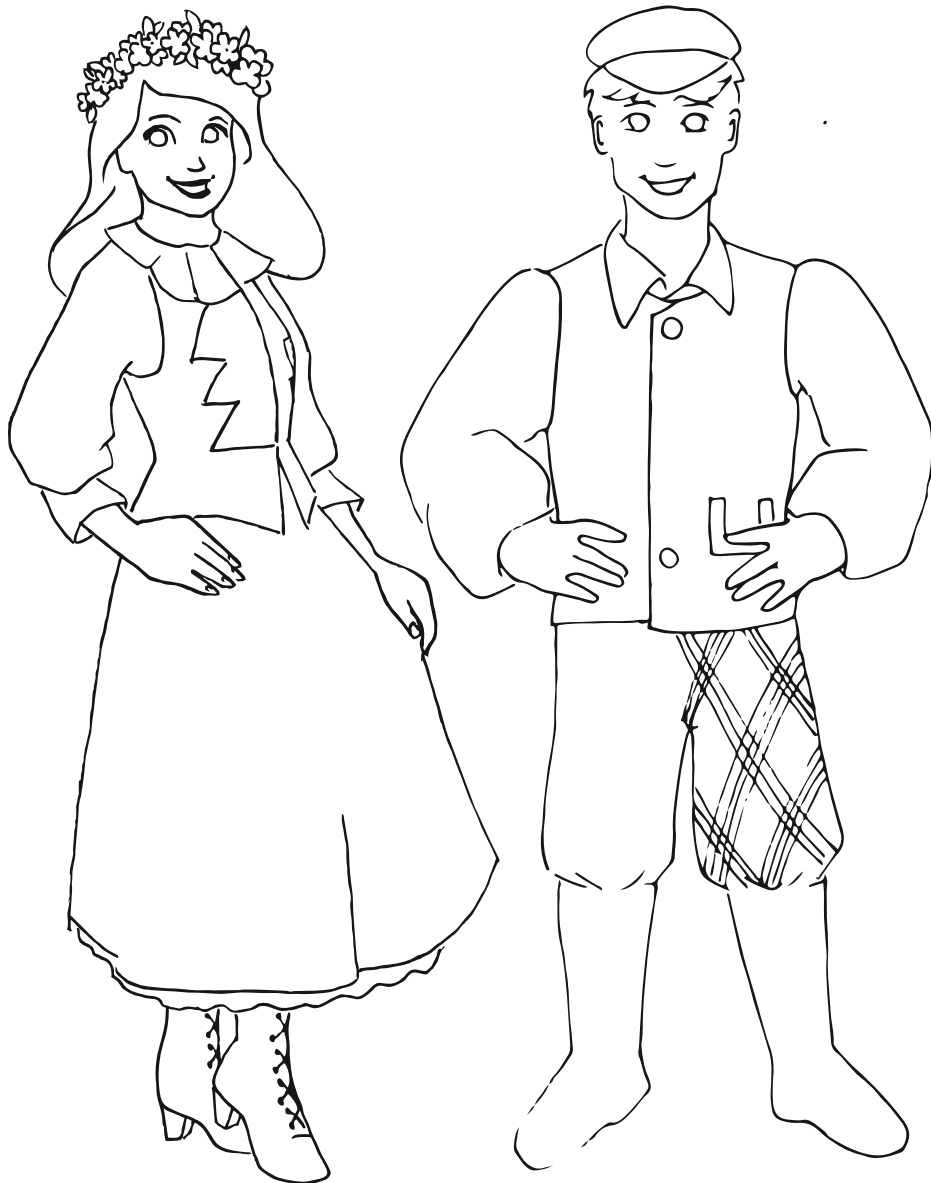
dorysuj
żółte krzyżyki

róża

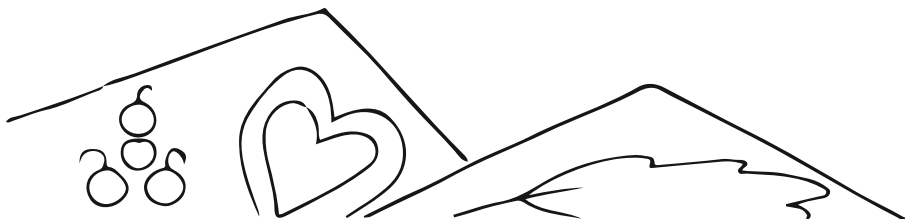
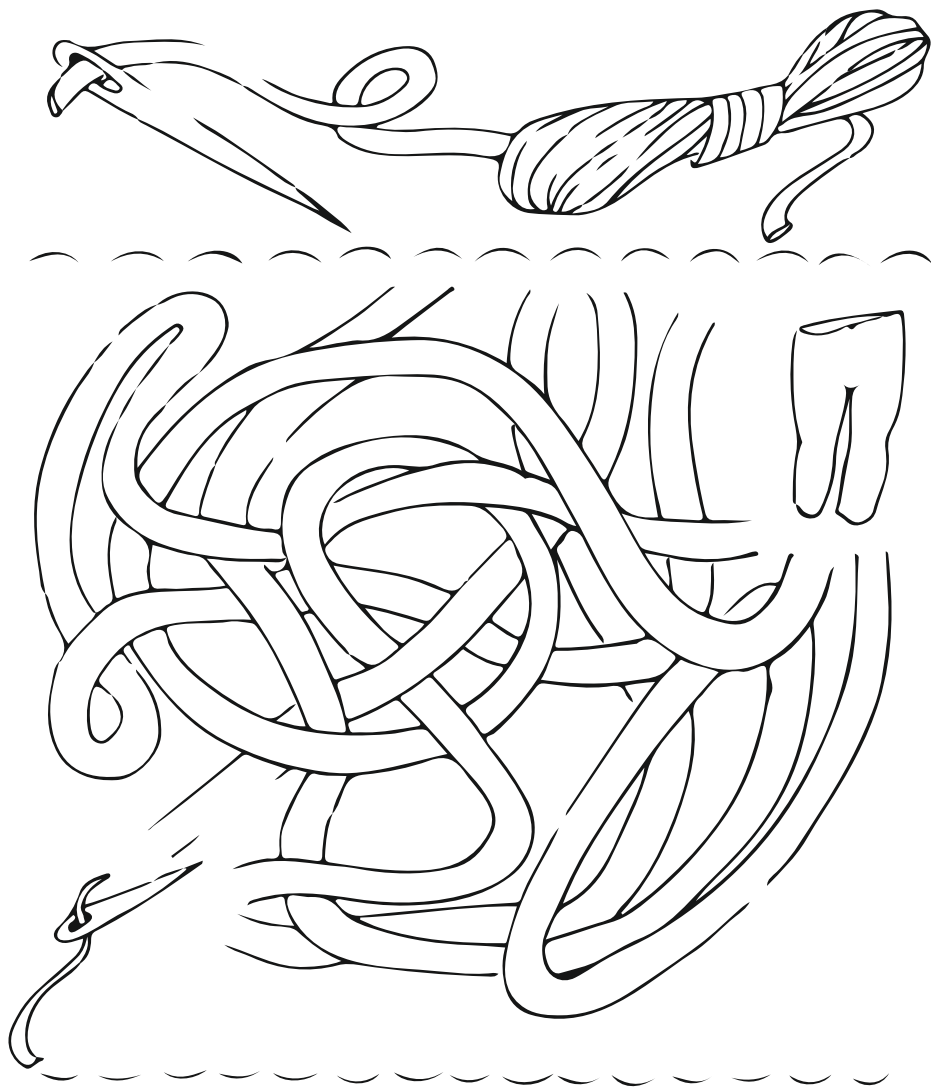
dorysuj
czerwone krzyżyki

Dorysuj elementy strojów: u Kociewianki -
korale, fartuszek i tasiemki na spódnicy,
u Kociewiaka - guziki i kratę na spodniach
Pokoloruj obrazki.

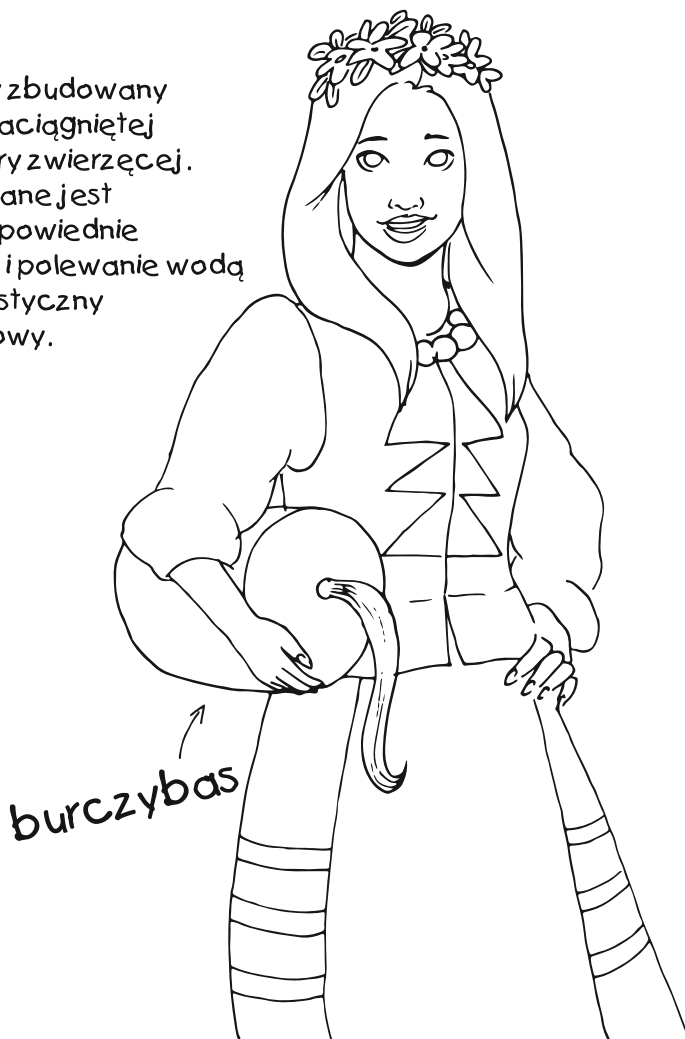

Poprowadź igłę do buksów. Pokoloruj obrazek.

Pokoloruj Kociewiankę z burczybasem*.

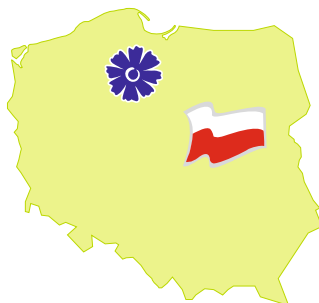
*Instrument ludowy zbudowany z beczki bez dna i naciągniętej na jeden otwór skóry zwierzęcej. W środku zamocowane jest końskie włosie, a odpowiednie pociąganie rękoma i polewanie wodą wydają charakterystyczny odgłos pomruk basowy.

wydawca: Lokalna Organizacja Turystyczna KOCIEWIE
ul. 30 Stycznia 4, 83-110 Tczew
tel. 58 531 37 41
www.lot.kociewie.eu info@kociewie.eu

koncepcja: Piotr Kończewski
tekst: Emilia Laskowska
rysunki: Weronika Bzowska
skład graficzny: Krzysztof Wysocki
koordynacja: Julita Dembek

KOCIEWIE 2018

KOCIEWIE

To Kraina etniczno-kulturowa Pomorza, którą zamieszkuje około 340 tysięcy mieszkańców stanowiących (obok Kaszubów) ważną grupę społeczną Polski Północnej.

To Kraina zajmująca około 3,5 tysiąca km² powierzchni, z czego blisko 80% leży w województwie pomorskim – powiaty starogardzki i tczewski w całości oraz fragmenty powiatów: gdańskiego, kościerskiego oraz chojnickiego. Pozostała część znalazła się w województwie kujawsko-pomorskim (spora część powiatu świeckiego oraz fragment powiatu tucholskiego).

To Kraina posiadająca wielowiekową tradycję, której świadectwem jest twórczość ludowa, gwara i regionalna kuchnia.

To Kraina z niepowtarzalnymi krajobrazami, dziedzictwem historycznym, oryginalną kulturą ludową, zamieszkała przez ludzi pogodnych duchem.

To Kraina, gdzie goście znajdą spokój, ciszę, a spędzone tu chwile długo będą budzić wspomnienia...